

URZĄD GMINY LIPOWA

34-324 Lipowa, ul. Wiejska 44

tel. 33 867 18 49, 33 867 06 22, 33 867 03 42

fax. 33 860 15 36, 33 860 15 58

strona internetowa: www.lipowa.pl

e-mail: gmina@lipowa.pl

URZĄD STANU CYWILNEGO W LIPOWEJ

34-324 Lipowa, ul. Wiejska 44

tel. 33 860 15 64 lub 33 867 06 22 wew. 164

e-mail: usc-lipowa@lipowa.pl

GODZINY PRACY URZĘDU :

od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00

Każda osoba przybywająca do Urzędu Stanu Cywilnego w celu dokonania jakiegokolwiek czynności prawnej, winna legitymować się dokumentem tożsamości.

Świecka rejestracja urodzeń, małżeństw i zgonów na terenie podległym naszemu urzędowi rozpoczęła się od dnia 1 stycznia 1946r. poprzednio obowiązywała rejestracja wyznaniowa prowadzona przez parafie rzymskokatolickie w Lipowej, Radziechowach oraz w Żywcu.

INFORMACJA O NOWYCH PRZEPISACH Z ZAKRESU REJESTRACJI STANU CYWILNEGO

1 marca 2015 roku weszła w życie nowa ustawa z dnia 28 listopada 2014 roku Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2022r. poz. 1681, ze zm.) wprowadzająca elektroniczny sposób prowadzenia rejestracji stanu cywilnego w Polsce, który zastępuje dotychczasowe prowadzenie papierowych ksiąg stanu cywilnego.

Urodzenia, małżeństwa i zgony są rejestrowane przez kierowników urzędów stanu cywilnego w jednym, centralnym Rejestrze Stanu Cywilnego.

Od 1 marca 2015 roku Rejestr Stanu Cywilnego jest sukcesywnie napełniany aktami stanu cywilnego w wyniku:

- bieżącej rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów
- przenoszenia aktów stanu cywilnego sporządzonych dotychczas w księgach stanu cywilnego, w przypadku wydawania odpisów aktów stanu cywilnego, dokonywania zmian w aktach lub dokonywania czynności dla których niezbędny jest wgląd do aktu.

UŁATWIENIA DLA OBYWATELI WPROWADZONE NOWĄ USTAWĄ PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

- **odmiejscowienie** wybranych czynności, w tym np. możliwość uzyskania odpisu aktu stanu cywilnego w dowolnym urzędzie stanu cywilnego na terenie Polski

- **możliwość dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego poza siedzibą urzędu stanu cywilnego**, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach spowodowanych chorobą, niepełnosprawnością lub inną niedającą się pokonać przeszkodą, gdy osobisty udział nie jest możliwy w siedzibie urzędu stanu cywilnego: można dokonać tych czynności w miejscu pobytu osoby, o ile pozwalają na to okoliczności
- **możliwość otrzymania na wniosek wybranych dokumentów z zakresu rejestracji stanu cywilnego w postaci dokumentu elektronicznego** opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu np. odpisów aktów stanu cywilnego, zaświadczenia o stanie cywilnym, zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby
- **zwolnienie obywateli z obowiązku przedkładania w urzędach stanu cywilnego** odpisów aktów stanu cywilnego przy realizacji czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego
- **uproszczenie załatwiania spraw** z zakresu: przeniesienia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego (transkrypcji), odtworzenia krajowego aktu stanu cywilnego i zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, rejestracji zdarzeń, które nastąpiły za granicą i nie zostały tam zarejestrowane, administracyjnego sprostowania i uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Te sprawy załatwiane będą bez konieczności prowadzenia postępowań administracyjnych, w formie tzw. czynności materialno-technicznej zakończonej wydaniem odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego uwzględniającego dokonaną zmianę. Decyzja administracyjna będzie wydawana wyłącznie w razie odmowy dokonania tego rodzaju czynności.

DEFINICJE

Rejestracja stanu cywilnego polega na dokumentowaniu zdarzeń takich jak urodzenia, małżeństwa, zgony w formie odpowiednich aktów stanu cywilnego.

Akt stanu cywilnego - wpis o **urodzeniu, małżeństwie i zgonie** osoby w Rejestrze Stanu Cywilnego (lub w papierowej księdze) wraz z treścią późniejszych wpisów wpływających na jego treść lub ważność; akt stanu cywilnego stanowi wyłączny dowód zdarzeń w nim stwierdzonych, jego niezgodność z prawdą może być udowodniona w postępowaniu sądowym

Wzmianka dodatkowa – wpis będący częścią aktu stanu cywilnego, chronologicznie dołączany, wpływający na treść lub ważność aktu stanu cywilnego; podstawa wzmianki np. prawomocne orzeczenie o rozwodzie, decyzja administracyjna o zmianie nazwiska

Przypisek – informacja o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacja wpływająca na jej stan cywilny zamieszczana przy aktach stanu cywilnego

ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH REJESTRACJI STANU CYWILNEGO

a) Właściwość rzeczowa organów

- **Kierownik urzędu stanu cywilnego i zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego** - dokonuje czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego
- **Wójt (burmistrz, prezydent miasta)** - jest kierownikiem urzędu stanu cywilnego z mocy prawa

- **Wojewoda** - właściwy miejscowo sprawuje nadzór nad rejestracją stanu cywilnego; organ odwoławczy od decyzji administracyjnych z zakresu rejestracji stanu cywilnego
- **Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji** - sprawuje nadzór nad działalnością wojewody w zakresie rejestracji stanu cywilnego
- **Konsul** - dokonuje określonych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego za granicą

b) Właściwość miejscowa organów

Właściwość miejscowa kierownika urzędu stanu cywilnego do rejestracji zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, czyli rejestracja **urodzenia, małżeństwa, zgonu** – wg miejsca danego zdarzenia.

ODMIEJSCOWIENIE CZYNNOŚCI Z ZAKRESU REJESTRACJI STANU CYWILNEGO

Czynności, których można dokonać w wybranym urzędzie stanu cywilnego:

1. UZYSKAĆ DOKUMENTY:

- odpis aktu stanu cywilnego zupełny i skrócony
- zaświadczenie o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby
- zaświadczenie o stanie cywilnym
- zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa do konkordatowej formy zawarcia związku małżeńskiego, określonej w art. 1 § 2 i 3 ustawy *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*
- zaświadczenia stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo

WAŻNE !

Jeżeli w Rejestrze Stanu Cywilnego jest zamieszczony akt stanu cywilnego, w oparciu o który może zostać sporządzony i wydany wnioskowany dokument (np. odpis danego aktu stanu cywilnego, zaświadczenie o stanie cywilnym) wówczas wnioskodawca **otrzyma go niezwłocznie.**

Natomiast, jeżeli takiego aktu stanu cywilnego nie będzie w Rejestrze Stanu Cywilnego (rejestr od 1 marca 2015r. będzie sukcesywnie napełniany), **wydanie** odpisu aktu stanu cywilnego lub zaświadczenia **zostanie zrealizowane w następujących terminach:**

- w ciągu **7 dni** roboczych od dnia złożenia wniosku – jeżeli wniosek złożony zostanie do kierownika urzędu stanu cywilnego przechowującego księgę, w której znajduje się akt
- w ciągu **10 dni** roboczych od dnia złożenia wniosku – jeżeli wniosek złożony zostanie do kierownika urzędu stanu cywilnego nie przechowującego księgi, w której znajduje się akt

2. ZŁOŻYĆ WNIOSEK:

- o rejestrację urodzenia lub zgonu, które nastąpiły poza granicami RP i nie zostały tam zarejestrowane oraz o rejestrację urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu, które nastąpiły poza granicami RP jeżeli w państwie urodzenia, zawarcia małżeństwa, zgonu nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego
- o przeniesienie do Rejestru Stanu Cywilnego zagranicznego dokumentu stanu cywilnego (tzw. transkrypcję)
- o odtworzenie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego

- o odtworzenie treści krajowego aktu stanu cywilnego

3. ZŁOŻYĆ OŚWIADCZENIA:

- konieczne do uznania ojcostwa
- o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia w terminie 6 miesięcy od jego sporządzenia
- o tym, że dziecko będzie nosić takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby wspólne dziecko małżonków
- o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa przez rozwiedzionego małżonka

4. ZŁOŻYĆ PISEMNE ZAPEWNIENIE o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa; składa osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo w procedurze poprzedzającej zawarcie małżeństwa.

DOKUMENTY WYDAWANE Z REJESTRU STANU CYWILNEGO

1. ODPISY AKTÓW STANU CYWILNEGO:

- **odpis zupełny aktu stanu cywilnego** - stanowi dosłowne powtórzenie pierwotnej treści aktu stanu cywilnego wraz treścią późniejszych zmian; wniosek o jego wydanie składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego; odpis może zostać wydany na wniosek, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu; **opłata skarbową za jego wydanie wynosi 33 zł**
- **odpis skrócony aktu stanu cywilnego** - odzwierciedla aktualną treść aktu tj. uwzględnia dokonane zmiany w akcie; wniosek o jego wydanie składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego; odpis może zostać wydany na wniosek w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu; **opłata skarbową za jego wydanie wynosi 22 zł**

2. ZAŚWIADCZENIE O ZAMIESZCZONYCH LUB NIEZAMIESZCZONYCH W REJESTRZE STANU CYWILNEGO DANYCH DOTYCZĄCYCH WSKAZANEJ OSOBY, zakres danych tego dokumentu poza oznaczeniem wnioskodawcy zawiera informację o sporządzonych aktach stanu cywilnego wskazanej osoby; informację o zamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego przypiskach przy akcie wskazanej osoby lub treść tych przypisków; informację o zamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby lub treść tych danych, z wyłączeniem danych zawartych w akcie stanu cywilnego oraz danych zawartych w rejestrze uznań; informację o niezamieszczeniu w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby lub przypisków przy akcie wskazanej osoby. Wniosek o wydanie składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego; dokument ten może zostać wydany na wniosek w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu; **termin ważności - 6 miesięcy** od daty sporządzenia; **opłata skarbową za jego wydanie wynosi 24 zł.**

3. ZAŚWIADCZENIE O STANIE CYWILNYM jest dokumentem o uniwersalnym charakterze zawierającym poza danymi osobowymi wnioskodawcy także oznaczenie jego stanu cywilnego jako sytuacji w odniesieniu do małżeństwa; we wniosku o wydanie tego dokumentu znajduje się oświadczenie o nieistnieniu okoliczności mających wpływ na stan cywilny, nieodzwierciedlonych w rejestrze stanu cywilnego, składane pod rygorem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia oraz pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;

zaświadczenie to jest **wydawane wyłącznie osobie, której dotyczy**. Wniosek (także w postaci elektronicznej) o jego wydanie składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego; dokument ten może zostać wydany na wniosek w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu; **termin ważności - 6 miesięcy** od daty sporządzenia; **opłata skarbowa za jego wydanie wynosi 38 zł**.

4. ODPIS SKRÓCONY AKTU URODZENIA DZIECKA, KTÓRE URODZIŁO SIĘ MARTWE

5. ODPIS ZUPEŁNY AKTU ZGONU OSOBY O NIEUSTALONEJ TOŻSAMOŚCI

Podmioty uprawnione do uzyskania odpisu aktu stanu cywilnego i zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby

- osoba, której akt dotyczy
- jej małżonek, wstępny (np. rodzic), zstępny (np. dziecko, wnuk), rodzeństwo, przedstawiciel ustawy (np. rodzic), opiekun
- osoba, która wykaże w tym interes prawny
- sąd
- prokurator
- organizacja społeczna, o ile jest to zgodne z jej celami statutowymi i przemawia za tym interes społeczny
- organy administracji publicznej, jeżeli jest to konieczne do realizacji ich ustawowych zadań

DOKUMENTY WYDAWANE Z DOTYCHCZAS PROWADZONYCH, PAPIEROWYCH KSIĄG STANU CYWILNEGO

1. ZAŚWIADCZENIE O PRZYJĘTYCH SAKRAMENTACH

- wydawane z wyznaniowych ksiąg stanu cywilnego przechowywanych w urzędach stanu cywilnego, celem przedłożenia przy załatwianiu spraw wyznaniowych
- **wnioskodawca** - osoba, której dotyczy wyznaniowy akt stanu cywilnego
- wniosek o jego wydanie należy złożyć do kierownika urzędu stanu cywilnego, który przechowuje księgę
- zaświadczenie to jest **zwolnione z opłaty skarbowej**

2. FOTOKOPIA AKTU STANU CYWILNEGO

- można wykonać nieodpłatnie fotokopię aktu stanu cywilnego sporządzonego w księdze stanu cywilnego prowadzonej w formie papierowej na podstawie dotychczasowych przepisów prawa, jeżeli jej wykonanie nie zagraża trwałości księgi i zawartych w niej aktów

Ważne ! Fotokopia aktu stanu cywilnego nie ma mocy dokumentu urzędowego - jest dokonywana aparatem osoby uprawnionej do jej otrzymania, a rolą kierownika urzędu stanu cywilnego jest wyłącznie udostępnienie księgi, o ile jest to możliwe bez jej uszkodzenia.

Osoby uprawnione do otrzymania fotokopii (te same osoby, które otrzymają odpis), tj.:

- osoba, której akt dotyczy
- jej małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, przedstawiciel ustawy, opiekun
- osoba, która wykaże w tym interes prawny

Okres przechowywania w urzędzie stanu cywilnego aktów stanu cywilnego

- **100 lat** akty urodzenia
- **80 lat** akty małżeństwa i akty zgonu

UWAGA ! W okresie przechowywania aktów stanu cywilnego w urzędzie stanu cywilnego można ubiegać się o wydanie dokumentów z Rejestru Stanu Cywilnego, na podstawie ustawy *Prawo o aktach stanu cywilnego* (np. odpisów aktów stanu cywilnego, stosownych zaświadczeń).

Odstępstwo od tej reguły - uzyskanie dokumentów po upływie wskazanych okresów przechowywania jest możliwe, jeśli urząd stanu cywilnego nie przekazał aktów stanu cywilnego do archiwum państwowego i jeżeli żyje osoba, której dokumenty te dotyczą.

Po upływie tych okresów (odpowiednio 100 i 80 lat), akty stanu cywilnego przekazywane są w ciągu 2 lat do właściwego archiwum państwowego.

Kierownik urzędu stanu cywilnego po upływie okresów przechowywania aktów stanu cywilnego w urzędzie stanu cywilnego, ale przed przekazaniem ich do archiwum państwowego udostępnia je na zasadach przewidzianych dla materiałów archiwalnych.

DOKUMENTY SPORZĄDZONE W JĘZYKU OBCYM

Dokumenty, które sporządzone zostały w języku obcym muszą być przedłożone w urzędzie stanu cywilnego wraz z ich **urzędowym tłumaczeniem na język polski**.

Urzędowego tłumaczenia może dokonać:

- tłumacz przysięgły (wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości)
- tłumacz przysięgły uprawniony do dokonywania takich tłumaczeń w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
- polski konsul

Uwaga ! Z dokumentami przetłumaczonymi przez konsula zrównane są:

- dokumenty w języku obcym przetłumaczone na język polski przez tłumacza w państwie przyjmującym i poświadczone przez polskiego konsula
- dokumenty przetłumaczone z języka rzadko występującego na język znany konsulowi, a następnie przetłumaczenie przez konsula na język polski

Uwaga ! W razie braku tłumacza przysięgłego języka obcego danego państwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dopuszczalne jest złożenie tłumaczenia dokumentu zagranicznego potwierdzającego stan cywilny dokonanego przez konsula lub uprawnionego pracownika przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa obcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

UDZIAŁ BIEGŁEGO, TŁUMACZA

- **zgłoszenie urodzenia, zgonu:**

Jeżeli kierownik urzędu stanu cywilnego nie potrafi samodzielnie porozumieć się z osobami zgłaszającymi urodzenie lub zgon zapewnia udział biegłego lub tłumacza przy rejestracji ww. zdarzeń.

- **zawarcie małżeństwa:**

Jeżeli osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński nie potrafią porozumieć się z kierownikiem urzędu stanu cywilnego zabezpieczają, we własnym zakresie,

uczestnictwo biegłego lub tłumacza w procedurze zawarcia małżeństwa. Procedura ta dotyczy także świadków.

- **składanie oświadczeń przewidzianych w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego:**

Jeżeli osoby składające oświadczenia przewidywane w ustawie, nie potrafią porozumieć się z kierownikiem urzędu stanu cywilnego, zapewniają udział biegłego lub tłumacza przy składaniu tych oświadczeń.

APOSTILLE I LEGALIZACJA DOKUMENTÓW

APOSTILLE

- **Apostille** to poświadczenie dokumentu sporządzonego w jednym państwie (np. aktu notarialnego, tłumaczenia przysięgłego lub odpisu aktu stanu cywilnego) umożliwiające legalne użycie go w innym państwie. Poświadczenie to wydawane jest przez właściwy organ państwa, z którego dokument pochodzi
- Uzyskanie pieczęci (inaczej klauzuli) apostille na polskich dokumentach urzędowych w celu posługiwania się nimi w państwach, **które są stroną konwencji haskiej z 1961r. o zniesieniu wymogu legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.** Aktualny **wykaz państw stron Konwencji haskiej z 1961r.** jest dostępny na stronie internetowej lub w Dziale Legalizacji MSZ. Dokument poświadczony apostille może być przedłożony właściwym władzom, urzędom i instytucjom innego państwa z pominięciem dodatkowych legalizacji.
- Apostille wydawana jest na wniosek posiadacza dokumentu.

LEGALIZACJA

- **Legalizacja** to potwierdzenie, że polski dokument jest prawdziwy. Gwarantuje, że dokument został wydany zgodnie z prawem przez uprawnioną polską instytucję.
- Uzyskanie legalizacji polskich dokumentów urzędowych w celu posługiwania się nimi za granicą, jeżeli mają być przeznaczone do obrotu prawnego w państwach, które **nie są stroną konwencji haskiej** o zniesieniu wymogu legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.
- **Zalegalizowany w MSZ dokument może być przedłożony właściwym władzom, urzędom i instytucjom innego państwa dopiero po dokonaniu dodatkowej legalizacji w przedstawicielstwie dyplomatycznym lub urzędzie Konsularnym danego państwa akredytowanym na terytorium RP.**
- Dokument legalizuje się na wniosek posiadacza dokumentu.

LEGALIZACJI LUB APOSTILLE PODDAJE SIĘ:

- **polские dokumenty urzędowe**, np. akty stanu cywilnego (akty urodzenia, akty zawarcia małżeństwa, akty zgonu),
- dokumenty sądowe, administracyjne, akty notarialne, dyplomy, wypisy z rejestrów, wyroki sądowe,
- zaświadczenia urzędowe umieszczone na dokumentach prywatnych

KONTAKT W SPRAWIE APOSTILLE I LEGALIZACJI:

Dział Legalizacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Al. Szucha 21, 00-580 Warszawa (wejście od strony ulicy Litewskiej)
tel. (48) 22523 9845, 22523 9128, 22523 9463, 22523 8272
e-mail: legalizacja@msz.gov.pl

WIELOJĘZYCZNE ODPISY SKRÓCONE AKTÓW STANU CYWILNEGO

Podstawa prawna - Konwencja nr 16 sporządzona w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. dotycząca wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735)

Wielojęzyczne odpisy skrócone aktów stanu cywilnego mają taką samą wartość, jak odpisy wydane na polskich drukach i są uznawane bez potrzeby legalizacji lub równoważnej formalności oraz bez potrzeby dodatkowego tłumaczenia na terytorium każdego z Państw, związanych Konwencją nr 16 *tj.: Niemiec, Austrii, Belgii, Hiszpanii, Francji, Włoch, Luksemburga, Holandii, Portugalii, Szwajcarii, Turcji, Słowenii, Chorwacji, Macedonii, Bośni i Hercegowiny, Serbii, Czarnogóry, Mołdawii, Litwy, Estonii, Rumunii i Bułgarii.*

Wielojęzyczne odpisy skrócone aktów stanu cywilnego stwierdzające urodzenie, zawarcie małżeństwa lub zgon sporządzane są na wniosek osoby zainteresowanej lub jeśli korzystanie z nich wymaga tłumaczenia. Osobami, które mogą uzyskać tego typu odpisy, są osoby uprawnione do otrzymania polskiego odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego.

Opłata skarbową za uzyskanie wielojęzycznego odpisu skróconego aktu stanu cywilnego jest taka sama jak za odpis skrócony na druku polskim i wynosi 22 zł.